

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
u.gv.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över delbetänkandet Skärpta villkor för friskolesektorn (2025:37)

(Ert dnr U2025/01015)

Revisorsinspektionen har, utifrån de intressen som myndigheten har att beakta, följande synpunkter på förslagen i delbetänkandet.

Sett ur myndighetens perspektiv är frågan om den granskning revisorn har att utföra, i detta sammanhang närmare bestämt de bestämmelser i det remitterade förslaget som berör revisorns granskning av årsredovisning och årsbokslut samt revisorns yttrande avseende särredovisning och värdeöverföring, av särskilt intresse.

Sammanfattning

Revisorsinspektionens allmänna utgångspunkt är att revision är en oberoende granskning av verksamheter som ska ge externa intressenter, som till exempel myndigheter, tillgång till kvalitetssäkrad information och korrekta beslutsunderlag. För att tillsynsmyndigheter ska kunna bedriva en effektiv tillsyn är det viktigt att det finns tillförlitlig information. Revisorsinspektionen instämmer i det som framförs i delbetänkandet om att revisorsgranskning kan förenkla och underlätta tillsynsmyndigheternas granskning och kontroll. Mot den bakgrunden är Revisorsinspektionen positivt inställd till förslagen om revisors granskning av enskild huvudmans årsredovisning eller årsbokslut, revisors yttrande över särredovisning och revisors yttrande om det har skett en värdeöverföring.

Avsnitt 1.1 Författningsförslag

I 26 § förslaget till lag om ändring i skollagen föreslås att en enskild huvudmans årsredovisning eller årsbokslut ska granskas av en auktoriserad eller godkänd revisor. Av författningskommentarerna framgår att revisorn ska utföra en revision av årsredovisningen eller årsbokslut i enlighet med tillämpliga associationsrättsliga bestämmelser, exempelvis 9 kap. aktiebolagslagen (2005:551), 8 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar eller revisionslagen (1999:1079). Det skulle enligt Revisorsinspektionens mening vara en bättre författningsteknisk lösning om det klart framgick redan av lagtexten vilken typ av granskning som förutsätts. Revisorsinspektionen föreslår därför att följande tillägg görs i 26 § första stycket ”Granskningen ska utföras i enlighet med de bestämmelser om revision som gäller i för huvudmannen tillämplig associationsrättslig lag.”. Alternativt att de lagar som kan komma att vara tillämpliga uttryckligen skrivs ut i paragrafen.

Avsnitt 18.1 Författningskommentarer

22 § andra stycket

Av författningskommentarerna till 22 § andra stycket framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om särredovisning. Revisorsinspektionen vill betona vikten av att det tas fram tydliga föreskrifter för upprättande av särredovisning. Av föreskrifterna bör det tydligt framgå vad en särredovisning ska innehålla och det bör inte ges utrymme för bedömningar eller tolkningar. Föreskrifterna utgör de kriterier som revisorn granskar och värderar mot och utan tydliga kriterier finns inte förutsättningar för revisorn att utföra sin granskning.

26 § andra stycket

Av författningskommentarerna till 26 § andra stycket framgår att revisorns granskning av särredovisning bör genomföras enligt särskild överenskommelse, i enlighet med granskningsstandarden ISRS 4400. Revisorns yttrande bör omfatta en sammanställning över genomförda granskningsåtgärder och revisorns iakttagelser. Det framgår vidare av författningskommentarerna att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om revisorns yttrande över särredovisningen.

Revisorsinspektionen instämmer i att ISRS 4400 är en lämplig granskningsstandard för revisorns uppdrag. Det är dock viktigt att det utarbetas tydliga föreskrifter för revisorns

yttrande och att det säkerställs att dessa överensstämmer med den valda granskningsstandarden. Det är också lämpligt att det utarbetas förslag på granskningsåtgärder som revisorn förväntas utföra och rapportera iakttagelser från. För att säkerställa en i sammanhanget passande utformning av yttrandet och lämpliga granskningsåtgärder anser Revisorsinspektionen att en vidare diskussion bör föras med branschorganisationen FAR.

27 §

Av författningskommentarerna till 27 § framgår att revisorns yttrande om det har skett någon värdeöverföring bör upprättas enligt granskningsstandarden ISRS 4400. Denna standard innebär att revisorn endast rapporterar sina iakttagelser utan att lämna en sammanfattande slutsats. Läsaren får själv dra en slutsats utifrån de iakttagelser som revisorn gjort.

Revisorsinspektionen instämmer i att ISRS 4400 är en lämplig granskningsstandard för revisorns uppdrag, men gör bedömningen att det i vissa fall kan vara svårt för revisorn att fastställa om det har skett en värdeöverföring eller inte. I författningskommentarerna anges, som exempel på en värdeöverföring, bland annat försäljning till underpris, förvärv till överpris och lön eller arvode för tjänster eller arbeten som inte alls eller delvis motsvaras av utbetalningen. Av författningskommentarerna framgår vidare att utgångspunkten för bedömningen av om en affärstransaktion är av affärsmässig karaktär är en jämförelse utifrån vad som kan anses vara ett marknadsmässigt pris. Utan tydliga kriterier för när en värdeöverföring anses ha skett kan inte revisorn fastställa om en värdeöverföring verkligen har ägt rum. Den valda granskningsstandarden lämnar heller inget utrymme för revisorn att göra någon form av sammanfattande bedömning utifrån sina granskningsåtgärder.

Enligt författningskommentarerna är det tillsynsmyndigheten som får göra en bedömning av om det ska anses ha skett en värdeöverföring utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Revisorsinspektionen anser därför att det bör förtydligas i författningskommentarerna att revisorn ska yttra sig om värdeöverföringar i form av en sammanställning av genomförda granskningsåtgärder och de iakttagelser som revisorn gjort. I likhet med det som sagts ovan avseende revisorns yttrande över särredovisningen, är det viktigt att det utarbetas tydliga föreskrifter för revisorns yttrande och att det säkerställs att dessa överensstämmer med den valda granskningsstandarden. Det är även lämpligt att det utarbetas förslag på granskningsåtgärder som revisorn förväntas utföra och rapportera iakttagelser från. För att säkerställa en i sammanhanget passande utformning av yttrandet

och lämpliga granskningsåtgärder anser Revisorsinspektionen att en vidare diskussion bör föras med branschorganisationen FAR.

Revisorsinspektionen utvecklar gärna det som sägs ovan och står i övrigt till förfogande för vidare diskussioner.

Beslut om detta yttrande har fattats av myndighetschefen Per Johansson i närvaro av chefsjuristen Anders Ahlgren, chefsrevisorn Anna-Karin Brusk Rönqvist samt revisionsdirektören Louise Ronquist som har föredragit ärendet.

Per Johansson

Louise Ronquist